

Programanalys

Speciallärarprogrammet

Verksamhetsberättelse för 2016/2017

Verksamhetsplan för 2017/2018

Beskrivning av programmet

Speciallärarutbildningen är en påbyggnadsutbildning och vänder sig till dig som har en lärarutbildning och har arbetat i skolan i minst tre år. Utbildningen ges på avancerad nivå och syftar till att ge fördjupad kunskap om elevers lärande och skriv-, läs eller matematikutveckling för att kunna ge stöd åt elever som är i behov av särskilt stöd. Under utbildningen utvecklar du även förmågan att kritiskt granska och tillämpa metoder för att bedöma barns och elevers språk- eller matematikutveckling och förmågan att kunna anpassa olika arbetssätt mot den enskilda elevens behov. Speciallärarutbildningen syftar till att ge kompetens att arbeta som speciallärare i skolan med särskild specialisering mot elevinriktat stöd inom ämnesområdena svenska, matematik eller utvecklingsstörning och med fokus på språk-, skriv-, läs- eller matematikutveckling eller utvecklingsstörning. Specialläraren kommer att arbeta inom det verksamhetsområde som anknyter till tidigare avlagd lärarexamen

Programrådssammansättning

Programrådet för speciallärar- och specialpedagogprogrammen 2015-2018

Lili-Ann Kling (programansvarig/ordförande), institutionen för naturvetenskapernas och matematikens didaktik

Åsa Löfqvist, pedagogiska institutionen 2015-2017

Gerd Pettersson, pedagogiska institutionen 2017-2018

Gunnar Sjöberg, institutionen för naturvetenskapernas och matematikens didaktik

Maria Levlin, institutionen för språkstudier

Ingmarie Mellenius, institutionen för språkstudier

Gudrun Svedberg, institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap

Anneli Nielsen, institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap 2017-2018

Inger Edström Dahlgren, utbildningskontoret Umeå kommun 2017-2018

Studentrepresentant:

Hanna Notsten UmPe 2015-2017

Nyckeltal för speciallärarprogrammet

Nyckeltal antagning

Speciallärarprogrammet	ht-2013	ht-2014	ht-2015	ht-2016
Antal nybörjarplatser (enl. planeringstal) spr	20	20	25	25
Antal nybörjarplatser (enl. planeringstal) ma	20	20	25	25
Antal nybörjarplatser (enl. planeringstal) utv			25	25
Antal förstahandssökande ¹ spr	44	49	49	35
Antal förstahandssökande ma	22	32	27	18
Antal förstahandssökande utv	-	-	22	14
Antal förstahandssökande per plats - spr	2,2	2,45	1,96	1,4
Antal förstahandssökande per plats - ma	1,1	1,6	1,1	0,7
Antal förstahandssökande per plats - utv	-	-	1,14	1,8
Antal registrerade nybörjarstudenter ² - spr	20	18	23	17
Antal registrerade nybörjarstudenter - ma	11	20	6	5
Antal registrerade nybörjarstudenter - utv	-	-	15	7

¹ Enligt Fokus

² Antal registrerade på utbildningens 1:a kurs enligt Ladok

Nyckeltal genomströmning **Examensarbetet ställer till i statistiken**

Speciallärarprogrammet	Antagna 2012	Antagna 2013	Antagna 2014	Antagna 2015	Antagna 2016
Antal godkända nybörjarstudenter efter första terminen ³		SVGG: 17 MAGG: 7	SVGG: 16 MAGG: 17	SVGG: 19 MAGG: 15 UTGG: 5	SVGG: 16 MAGG: 4 UTGG: 5
Antal godkända studenter efter sista terminen ⁴		SVGG: 15 MAGG: 3	SVGG: 15 MAGG: 9	SVGG: 14 MAGG: 12 UTGG: 11	

Specialiseringar: SVGG= Språk-, skriv- och läsutveckling
MAGG= Matematikutveckling
UTGG= Utvecklingsstörning

Nyckeltal examina (oavsett specialisering)

Speciallärarprogrammet	2012	2013	2014	2015	2016
Antal som tagit ut examen					
Kvinnor		36	26	61	48
Män		2	2	1	3
Totalt		38	28	62	51

Synpunkter från programrådet på nyckeltal (kommenteras utifrån programmets förutsättningar och struktur)

Dessa bör vara korrekta!!!

Säkring av examensmål

Här kommer länk att finns till matris med ingående kurser och koppling till examensmål.

Matrisarbetet måste vara en tydlig koppling mellan examensmål, FSR och examination

Uppföljning av föregående programanalys

I verksamhetsplanen 2016 tydliggjordes två mål.

1. Att arbeta på ett förslag med valbarhet för examensarbetet (30hp/15hp).

Vi har genom läraryftet kombinerat med Utbildningsdepartementet krav på ett neuropsykiatriskt innehåll i utbildningen arbetat fram ett förslag på tre nya kurser termin tre. Det är Neuropsykiatriska svårighet 7,5 hp; Vetenskaplig metod 7,5 hp samt Examensarbete 15 hp. Detta kommer att gälla för de studenter som är antagna hösten 2017.

Vi hade även förhoppningar om att arbeta fram valbara kurser 7,5 hp (språk, matematik,

³ Antal godkända på utbildningens 1:a termin, 30 hp, enligt Ladok, per den 31 mars (efter ett omtentamenstillfälle)

⁴ Antal godkända studenter efter sista terminen, enligt Ladok, per den 31 mars

utvecklingsstörning) som fick skrinläggas beroende på vårt deltagande i Lärarlyftet.

2. Det andra målet handlade om att utveckla kunskaper om den digitala tekniken. Monica Liljeström pedagogiska institutionen fick uppdraget och redovisade detta 20170419.

Vår rekommendation är att boken *Alternativa lärverktyg- digitalt stöd för elevens språk-, läs och skrivutveckling* (Eklöf&Kristensson, 2017) kan fungera som en grundläggande introduktion angående vilka olika typer av digitala lärverktyg som finns tillgängliga. Bokens innehåll bör dock kompletteras med vetenskapliga artiklar om digitala verktyg för att ge möjlighet till kritisk reflektion och ett mer utförligt underlag inför didaktiska val.

Mittutvärdering

Detta är inte aktuellt för vår korta utbildning på tre terminer. Vad vi däremot föreslår är en 2/3 utvärdering dvs efter termin två. Detta kompletteras med en avslutande kursutvärdering efter termin tre. När utvärderingen görs i närmare anslutning till de två första terminerna bör utvärderingen kunna kännas mer relevant och enklare att besvara. Detta förväntas då leda till en bättre svarsfrekvens och mer informativa utvärderingar.

Programutvärdering

Det är mycket få studenter som besvarat programutvärderingen. Av $23+12+11=46$ (språk+matematik+utv.st) Antalet som inkommit är $6+0+7=13$ detta trots påminnelser vid ett flertal tillfällen. Det innebär att endast 28% deltagit. Vi finner detta ytterst problematiskt!

Ytterligare ett problematiskt perspektiv är att majoriteten av studenterna arbetar mer än 50% under studietiden. Många så mycket som 75% vilket är problematiskt med tanke på att våra utbildningar är på avancerad nivå med 100% studietakt.

Ett examensmål som dock lyftes fram är ; -visa fördjupad kunskaper om bedömningsfrågor och betygssättning. Detta anser flertalet av de deltagande studenterna saknas i specialisering läs/skriv och utvecklingsstörning.

Internationalisering

Detta sker främst när vi har utbyte mellan institutioner vid internationella forskarbesök.

Samverkan

Detta sker genom

- rådets sammansättning (4 institutioner som även ansvarar för våra specutbildningar)
- nationella speckonferenser 2 ggr/år
- avsnämarrepresentant (utbildningsledare Umeå kommun) som vi nu fått

Jämställdhet

Här undrar vi vad som eftersöks. Kvantitativa data? Eller utbildningens innehåll?

Vi tycker att etnicitetsfrågan borde också synliggöras. Kanske mer relevant att tala om ett intersektionellt perspektiv (kön, klass, etnicitet etc.)

Verksamhetsplan

Det specialpedagogiska rådet anser att en översyn av både speciälpedagog- och speciäläroprogrammet är nödvändig. I vår befintliga struktur är termin ett en gemensam termin för alla studenter. Eftersom det kommer politiska krav och önskemål från utbildningsdepartementet (nu de senaste rörande neuropsykiatri) behöver LH ta ett helhetsgrepp om dessa utbildningar. Vi hade redan i förra programanalysen önskemål om detta. Med genomförda matriser har vi nu ett bra verktyg för att detta ska kunna göras på ett verkningsfullt sätt. Eftersom vi är ett rådgivande organ vill vi att detta initieras av LH och att ett uppdrag formuleras.

SWOT analys 2016

Styrkor

- det är flera institutioner som samverkar
- majoriteten av lärarna är disputerade och flertalet har också beprövad erfarenhet som utbildade lärare (förskola/grundskola/gymnasium)
- professorer föreläser regelbundet i utbildningen
- helfart
- examensarbete 30 hp
- stort universitet med starka forskningsmiljöer, (matematikdidaktik, utvecklingsstörning)även forskning inom undervisning och socialisation, bedömning, utvärdering och läs&skriv
- gott samarbetsklimat mellan inblandade institutioner
- specialpedagogiska rådet
- gästprofessorer

Svagheter

- stor geografisk spridning på studenterna
- endast helfart
- endast examensarbetet 30 hp Detta har förändrats från hösten 2017
- strukturella hinder, ex.vis otydligheter hur ansvaret fördelas mellan institutioner, fakulteter, LH
- allt fler doktorander som rekryteras har inte hunnit skaffa yrkeserfarenhet = oro för professionskopplingen (nationell trend)
- det är flera institutioner som samverkar

Möjligheter

- utveckla befintliga och nya forskningsmiljöer som kan försörja programmen med forskning Detta pågår i och med de två postdoc tjänsterna som är ute.
- utveckla befintliga kontakter med kommunerna ytterligare för att öka verksamhetsinslag som knyter samman forskning och beprövad erfarenhet
- nyttja internationella forskare (hitresta, inbjudna)
- utveckla delkurser som kan erbjudas internationella studenter

Hinder

- strukturella hinder (sena bemanningar, otydliga beslutsnivåer)
- ämnet är mångfacetterat
- låga forskningsanslag
- svårt att rekrytera specialpedagoger/speciallärare till forskarutb.
- de flesta studenter arbetar parallellt med studierna

I övrigt

Programrådet menar att det är centralt att LH verkar för att bygga upp en stark forskningsmiljö och forskarnätverk inom det specialpedagogiska fältet med stark koppling till utbildningsverksamheten I förra VB tydliggjorde rådet att:

inbjuda kursansvariga lärare till ett möte i avsikt att informera varandra om kursinnehåll, kursupplägg samt kurs/programutvärdering. Detta har skett!

Programrådet föreslår även att rektor för lärarhögskolan ger programrådet i uppdrag att i dialog med medverkande institutioner göra en översyn och, utifrån resultatet av denna översyn, revidera kursinnehåll och programstruktur för specialpedagogprogrammet. Detta har enligt vår kännedom inte skett!

Rådet har även äskat medel att undersöka och ta lärdom från forskning och andra utbildningsorter för att utarbeta förslag på hur användandet av IKT i ett specialpedagogiskt perspektiv kan inlemmas i våra program. Detta arbetet har slutförts under våren 2017!

